sutamist koostöö kaudu. Kui Nõuk. Liidul sai selgeks, et Saksamaa poolt ei ähvarda teda enam hädaoht, et seda hädaohtu on hõlpsam vältida kokkuleppimisega kui Inglismaa ja Prantsusmaa kauge ja küsitava toetusega, pidi suurriiklike aspiratsioonidega Nõuk. Liitu ja Saksamaad lahutav Poola tunduma mõlemale tülikana. Saatuslik otsus hakkas valmima Poola kohta. Prantsuse saadik Coulondre on oma valitsust informeerinud Saksa-Vene kokkuleppe võimalusest 7. mail. Litvinovi lahkumine 3. mail laskis ennustada ka juba muudatusi N. Liidu välispoliitikas.

Konflikt valmib.

Esimesed konkreetselt formuleeritud nõudmised Saksamaa näib olevat adresseerinud Poolale 21. märtsil. Need taotlesid Danzigi vabalinna tagasiandmist Saksamaale ja eksterritoriaalse autotee ehitamist läbi koridori. Poola oma vastuettepanekus pakkus Saksamaale laiemaid õigusi Danzigis ja liiklemishõlbustusi koridoris, kuid Saksamaa pidas neid mitterahuldavaiks ja keeldus 26. märtsil nende alusel läbirääkimistest. Seisukord oli niivõrd pinev, et Inglise suursaadik Henderson esines hoiatusega. Poola asus kõvendama oma julgeoleku abinõusid koridoris. 29. märtsil olnud nähtud ette putš Danzigis, mida aga pidurdanud senati president Greiser. Selles õhkkonnas tekkis Poola ja Inglise kontakt, millele järgnes 31. märtsil Inglismaa tagatis Poola puutumatusele.

28. aprillil Hitler kordas 21. märtsil esitatud nõudmisi oma riigipäeva-kõnes, nimetades neid miinimumiks Saksa huvide seisukohalt, mille vastuvõtmisel Saksamaa oleks valmis sõlmima Poolaga mittekallaletungi-lepingut 25 aastaks. Kuna Poola end sidunud abistamiskohustustega Inglismaaga, ei pea Saksamaa enam siduvaks 1934. a. mittekallaletungilepingut Poolaga. Poola välisminister Beck vastas Hitlerile oma parlamendikõnes 5. mail, kus ta tähen-

Eesti kroonika 1939, lk. 13